

Finansdepartementet
Enheten för digital infrastruktur och
säkerhet Fi2023/01206

En gemensam laddningsstandard för viss
radioutrustning

Mars 2023

Innehållsförteckning

2	Sammanfattning	3
3	Lagtext	4
3.1	Förslag till lag om ändring i radioutrustningslagen (2016:392)	4
3.2	Förslag till förordning om ändring i radioutrustningsförordningen (2016:394).....	5
4	Ändringar i radioutrustningsdirektivet	6
4.1	Bakgrund	6
4.2	Ändringsdirektivet.....	6
5	Behovet av genomförandeåtgärder	7
5.1	Svensk rätt uppfyller redan många av de krav som ställs i ändringsdirektivet.....	7
5.2	Skyldigheter för ekonomiska aktörer	11
5.3	Ikraftträdandebestämmelser	12
6	Konsekvensanalys.....	13
7	Författningskommentar	15
	Förslaget till lag om ändring i radioutrustningslagen (2016:392)	15

2 Sammanfattning

I promemorian lämnas förslag till de ändringar i radioutrustningslagen (2016:392) och radioutrustningsförordningen (2016:394) som krävs för att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2380 av den 23 november 2022 om ändring av direktiv 2014/53/EU om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av radioutrustning.

Ändringsdirektivet innebär i huvudsak att det införs en gemensam laddningsstandard för bl.a. mobiltelefoner, läsplattor och hörlurar. Det införs också en skyldighet för en ekonomisk aktör som erbjuder konsumenter och andra slutanvändare att förvärva sådan radioutrustning tillsammans med en laddningsenhet, att även erbjuda en möjlighet att förvärva utrustningen utan en laddningsenhet. Vidare införs en skyldighet att informera om det ingår en laddningsenhet tillsammans med radioutrustningen samt om laddningsenhetens laddningskapacitet.

I promemorian görs bedömningen att merparten av ändringarna i radioutrustningsdirektivets bestämmelser kan genomföras i föreskrifter utfärdade av Post- och telestyrelsen. När det gäller skyldigheten för ekonomiska aktörer att tillhandahålla radioutrustning med och utan en laddningsenhet behöver det göras ett tillägg i bemyndigandet i både radioutrustningslagen och radioutrustningsförordningen för att Post- och telestyrelsen att kunna meddela föreskrifter.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 28 december 2023.

3 Lagtext

3.1 Förslag till lag om ändring i radioutrustningslagen (2016:392)

Härigenom föreskrivs att 7 § radioutrustningslagen (2016:392) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldigheter för ekonomiska aktörer i fråga om radioutrustning, när det gäller

1. registrering av utrustning,
2. teknisk dokumentation,
3. bedömning av överensstämmelse,
4. EU-försäkran om överensstämmelse,
5. märkning av utrustning,

6. skadeförebyggande arbete,

och

7. tillhandahållande av bruksanvisningar, säkerhetsinformation och annan dokumentation eller information.

6. skadeförebyggande arbete,

7. tillhandahållande av bruksanvisningar, säkerhetsinformation och annan dokumentation eller information, *och*

8. *förvärv av utrustning.*

Denna lag träder i kraft den 28 december 2023.

3.2 Förslag till förordning om ändring i radioutrustningsförordningen (2016:394)

Härigenom föreskrivs att 6 § radioutrustningsförordningen (2016:394) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Post- och telestyrelsen får meddela föreskrifter om skyldigheter för ekonomiska aktörer i fråga om radioutrustning, när det gäller

1. registrering av utrustning,
2. teknisk dokumentation,
3. bedömning av överensstämmelse,
4. EU-försäkran om överensstämmelse,
5. märkning av utrustning,
6. skadeförebyggande arbete,

och

7. tillhandahållande av bruksanvisningar, säkerhetsinformation och annan dokumentation eller information.

7. tillhandahållande av bruksanvisningar, säkerhetsinformation och annan dokumentation eller information, *och*

8. *förvärv av utrustning.*

Denna förordning träder i kraft den 28 december 2023.

4 Ändringar i radioutrustningsdirektivet

4.1 Bakgrund

Den 16 april 2014 antog Europaparlamentet och rådet direktiv 2014/53/EU om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av radioutrustning och om upphävande av direktiv 1999/5/EG (radioutrustningsdirektivet). Syftet med direktivet är att upprätta en rättslig ram för att tillhandahålla och ta i bruk radioutrustning i EU. Radioutrustning definieras i direktivet som elektriska eller elektroniska produkter som avsiktligt avger eller tar emot radiovågor för radiokommunikation eller radiobestämning och elektriska eller elektroniska produkter som måste kompletteras med ett tillbehör, t.ex. en antenn, för att avsiktligt avge eller ta emot radiovågor för radiokommunikation eller radiobestämning.

Radioutrustningsdirektivet innehåller centrala bestämmelser om att radioutrustning ska uppfylla väsentliga krav när det gäller hälsa och säkerhet, elektromagnetisk kompatibilitet och undvikande av skadlig störning. Det finns även bestämmelser som reglerar skyldigheter för de olika ekonomiska aktörerna, dvs. tillverkare, tillverkarens representant, importör och distributör. Vidare finns detaljerade bestämmelser om förfarandet för bedömning av överensstämmelse med de väsentliga kraven, om upprättande av EU-försäkran, om CE-märkning och om upprättande av teknisk dokumentation och om provning av radioutrustning. Dessutom innehåller direktivet bestämmelser om marknads kontroll och kontroll av utrustning som förs in i unionen och om förfaranden för att hantera radioutrustning som utgör en risk på nationell nivå m.m.

Radioutrustningsdirektivet har genomförts i svensk rätt genom radioutrustningslagen (2016:392).

4.2 Ändringsdirektivet

Den 23 november 2022 antog Europaparlamentet och rådet direktiv 2022/2380 (EU) om ändring av direktiv 2014/53/EU om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av radioutrustning (ändringsdirektivet), *bilaga*.

Ändringsdirektivet utgör en fortsättning på det arbete som pågått sedan 2009 på unionsnivå för att begränsa fragmenteringen av antalet laddningslösningar för mobiltelefoner och liknande radioutrustning. Även om de frivilliga initiativ som tagits har medfört en minskning av antalet olika laddningslösningar på marknaden uppfyller dessa initiativ inte helt unionens politiska mål att säkerställa konsumenters bekvämlighet, minska det elektroniska avfallet och undvika en fragmentering av marknaden för laddningsenheter.

Driftkompatibiliteten mellan radioutrustning och tillbehör, såsom laddare, hämmas eftersom det finns olika laddningsgränssnitt för vissa kategorier eller klasser av radioutrustning som använder trådbunden laddning, t.ex. handhållna mobiltelefoner och datorplattor. Dessutom finns

det flera typer av kommunikationsprotokoll för snabbladdning och där en miniminivå för prestanda inte alltid garanteras. Det krävs därför åtgärder på unionsnivå för att främja en gemensam grad av driftskompatibilitet och tillhandahållande av information till konsumenter och andra slutanvändare om radioutrustningens laddningsegenskaper. Ändringarna syftar också till att minska mängden elektroniskt avfall som genereras vid försäljning av radioutrustning och minska utvinningen av råvaror och koldioxidutsläppen från produktion, transport och bortskaffande av laddare och därigenom främja en cirkulär ekonomi.

Genom ändringsdirektivet införs en gemensam standard för laddningsdon för vissa typer eller klasser av radioutrustning i form av USB typ C samt ett gemensamt kommunikationsprotokoll (artikel 3.4). Vilka typer eller klasser av radioutrustning som omfattas framgår av bilaga till ändringsdirektivet. Därutöver införs ett krav som innebär att för dessa typer eller klasser av radioutrustning som tillhandahålls tillsammans med en laddningsenhet även ska tillhandahållas utan en laddningsenhet (artikel 3a.1). Vidare stärks informationsskyldigheten för de ekonomiska aktörerna som tillhandahåller sådan radioutrustning i form av en skyldighet att informera om huruvida en laddningsenhet ingår tillsammans med radioutrustningen samt om radioutrustningens laddningskapacitet (artiklar 3a.2, 10.8, 12.4 och 13.2). Tillverkarna av radioutrustningen ska även visa att radioutrustningen har utrustats med det laddningsgränssnitt och kommunikationsprotokoll som nu införs (artikel 17). Marknadskontrollmyndigheten får även ett utökat mandat att kontrollera att de nya förändringarna efterlevs (artiklar 40 och 43).

Denna promemoria innehåller förslag på hur ändringarna i radioutrustningsdirektivet ska genomföras i svensk rätt.

5 Behovet av genomförandeåtgärder

5.1 Svensk rätt uppfyller redan många av de krav som ställs i ändringsdirektivet

Bedömning: Ändringarna i radioutrustningsdirektivets bestämmelser om väsentliga krav (artikel 3), skyldigheter för ekonomiska aktörer (artiklarna 10, 12, 13 och 17) och marknadskontroll (artikel 40 och 43) bör genomföras i föreskrifter utfärdade av Post- och telestyrelsen.

Ändringarna i artiklarna 44 och 47 riktar sig till kommissionen och behöver inte införas i svensk rätt.

Skälen för bedömningen

Allmänna utgångspunkter för genomförandet

Radioutrustningsdirektivet har genomförts i svensk rätt genom radioutrustningslagen (2016:392). Lagen har utformats som en ramlag där de mer grundläggande bestämmelserna om villkoren för att släppa ut och tillhandahålla radioutrustning på marknaden och de ekonomiska

aktörernas roller, liksom bestämmelserna om marknadskontroll, genomförts i lag. När det gäller de närmare kraven på radioutrustning och skyldigheterna för ekonomiska aktörer att vidta åtgärder med avseende på radioutrustning meddelas dessa i myndighetsföreskrifter (prop. 2015/16:93 s. 21). Av 4–8 §§ radioutrustningsförordningen (2016:394) framgår att Post- och telestyrelsen (PTS) har bemyndigande att meddela föreskrifter avseende bl.a. väsentliga krav och skyldigheter för ekonomiska aktörer.

Artikel 3 – väsentliga krav

En tillverkare av radioutrustning ansvarar för att sådan utrustning är konstruerad och tillverkad i enlighet med de väsentliga krav som anges i artikel 3 i radioutrustningsdirektivet. I nuvarande artikel 3.3.a anges bl.a. att radioutrustningen ska samverka med tillbehör, i synnerhet gemensamma laddare.

Ändringsdirektivet medför dels en ändring i artikel 3.3.a, dels att det införs en ny fjärde punkt i artikeln. Ändringen av artikel 3.3.a innebär att sådan radioutrustning som anges i en bilaga ska samverka med andra tillbehör än laddningsenheter. Genom den nya fjärde punkten införs ett krav på en standard för radioutrustningens laddningsdon (USB typ C). Tillsammans med denna gemensamma standard för utrustningens laddningsdon införs även ett gemensamt laddningsprotokoll. Härutöver ges även kommissionen befogenhet att anta delegerade akter.

Artikel 3 har genomförts i svensk rätt genom 5 § radioutrustningslagen (prop. 2015/16:93 s. 60). I bestämmelsen anges att radioutrustning ska vara konstruerad och tillverkad så att den uppfyller väsentliga krav samt att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådana krav. Vid införandet av radioutrustningslagen ansåg regeringen att de väsentliga kraven bör framgå av myndighetsföreskrifter, eftersom kraven är detaljerade och kan komma att ändras genom att kommissionen har möjlighet att lägga till nya krav i delegerade akter (prop. 2015/16:93 s. 28). Av 5 § radioutrustningsförordningen (2016:394) framgår att PTS får meddela föreskrifter om väsentliga krav som radioutrustningen ska uppfylla. Den närmare tekniska regleringen av radioutrustning finns i PTS föreskrifter (PTSFS 2016:5) om krav m.m. på radioutrustning. Bedömningen är därför att de ändringar som följer av ändringsdirektivet bör genomföras i föreskrifter utfärdade av PTS. Någon ändring av lag eller förordning bedöms därmed inte som nödvändig. När det gäller bestämmelserna i fjärde punkten som är riktade till kommissionen behöver dessa inte genomföras i svensk rätt.

Artiklarna 10, 12 och 13 – skyldigheter för ekonomiska aktörer

Förutom att det i radioutrustningsdirektivet finns bestämmelser om väsentliga krav som radioutrustning ska uppfylla innehåller direktivet i artiklarna 10, 12 och 13 ett antal skyldigheter för de ekonomiska aktörerna i form av administrativa krav som dessa ska uppfylla. Artiklarna är uppbyggda så att det inledningsvis allmänt anges vilket ansvar tillverkare, importörer och distributörer har när de släpper ut eller tillhandahåller radioutrustning på marknaden. Därefter anges en rad skyldigheter för respektive aktör. I artiklarna 10.8 och 12.4 i direktivet finns krav på

tillverkare och importörer att se till att det finns bruksanvisningar och säkerhetsinformation. Distributörer har enligt artikel 13.2 ett ansvar att kontrollera att denna information följer med radioutrustningen.

Ändringsdirektivet medför justeringar och tillägg i artiklarna 10.8, 12.4 och 13.2 med anledning av de ändringar som görs avseende de väsentliga kraven i artikel 3. Eftersom det införs en gemensam standard för radioutrustningens laddningsdon tillsammans med ett gemensamt laddningsprotokoll behöver kraven för vilken information som ska finnas i bruksanvisningar avseende laddningskapacitet och kompatibla laddningsenheter uppdateras. Av artiklarna framgår att denna information även ska visas på en särskild etikett på radioutrustningen. Ändringarna innebär också att kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter.

Artiklarna 10.8, 12.4 och 13.2 har genomförts i svensk rätt genom 7 § radioutrustningslagen (prop. 2015/16:93 s. 62). Med hänsyn till att de administrativa kraven är omfattande och detaljerade gjorde regeringen vid införandet av radioutrustningslagen bedömningen att de administrativa kraven bör genomföras i myndighetsföreskrifter (prop. 2015/16:93 s. 34). Av bestämmelsen framgår att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldigheter för ekonomiska aktörer i fråga om radioutrustning när det gäller bl.a. tillhandahållande av bruksanvisningar, säkerhetsinformation, och annan dokumentation eller information (punkt 7). Av 6 § radioutrustningsförordningen följer att PTS får meddela föreskrifter om skyldigheter för ekonomiska aktörer i fråga om radioutrustning när det gäller bl.a. tillhandahållande av bruksanvisningar, säkerhetsinformation, och annan dokumentation eller information (punkt 7). Den närmare tekniska regleringen finns i PTS föreskrifter (PTSFS 2016:5) om krav m.m. på radioutrustning. Bedömningen är därför att de ändringar som följer av ändringsdirektivet bör genomföras i föreskrifter utfärdade av PTS. Någon ändring av lag eller förordning bedöms därmed inte som nödvändig. När det gäller bestämmelserna som är riktade till kommissionen behöver dessa inte genomföras i svensk rätt.

Artikel 17 – bedömning av överensstämmelse av radioutrustning

Tillverkare av radioutrustning ska enligt radioutrustningsdirektivet utföra eller låta utföra en bedömning av överensstämmelse av utrustningen. Bedömningen syftar till att avgöra om utrustningen uppfyller de väsentliga kraven i artikel 3. Genom bedömningen av överensstämmelse blir det möjligt för tillverkaren att visa att de väsentliga kraven är uppfyllda och för marknadskontrollmyndigheten att kontrollera detta. Hur tillverkaren ska gå till väga regleras i artikel 17.

Ändringsdirektivet medför ett tillägg i artikel 17.2 så att denna även ska omfatta det väsentliga krav som ställs upp i artikel 3.4.

Artikel 17 har genomförts i svensk rätt genom 7 § radioutrustningslagen (prop. 2015/16:93 s. 61). Av bestämmelsen framgår att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldigheter för ekonomiska aktörer i fråga om radioutrustning när det gäller bl.a. bedömning av överensstämmelse (punkt 3). Av 6 § radioutrustningsförordningen följer att PTS får meddela föreskrifter om skyldigheter för ekonomiska aktörer i fråga om radioutrustning när det

gäller bedömning av överensstämmelse (punkt 3). Den närmare tekniska regleringen finns i PTS föreskrifter (PTSFS 2016:5) om krav m.m. på radioutrustning. Bedömningen är därför att de ändringar som följer av ändringsdirektivet bör genomföras i föreskrifter utfärdade av PTS. Någon ändring av lag eller förordning bedöms därmed inte som nödvändig.

Artikel 40 och 43 – marknadskontroll

För att se till att de produkter som omfattas av den fria rörligheten för varor inom unionen uppfyller föreskrivna harmoniserade krav har det i unionslagstiftningen införts bestämmelser om marknadskontroll. Marknadskontroll innebär att ansvarig myndighet kontrollerar att produkter som finns på marknaden uppfyller gällande lagstiftning och att de är märkta och provade enligt regelverket. I artikel 40 finns det bestämmelser om förfaranden för att hantera radioutrustning som utgör en risk på nationell nivå. I artikel 43 finns bestämmelser om tillsynsåtgärder när det gäller bristande överensstämmelse med andra krav än de väsentliga kraven.

Ändringsdirektivet medför justeringar och tillägg i artiklarna 40 och 43. I artikel 40 ändras lydelsen av rubriken och ändringen i 40.1 första stycket innebär att det införs en uttrycklig hänvisning till att bestämmelsen även omfattar de väsentliga kraven i artikel 3. I artikel 43 görs tillägg som innebär att det ska räknas som en formell bristande överensstämmelse hos radioutrustningen om de krav som nu införs på piktogram (artikel 3a) samt etikett (artikel 10.8) inte följs.

Artikel 40 och 43 har genomförts i svensk rätt genom 12 § radioutrustningslagen (prop. 2015/16:93 s. 63–64). I bestämmelsen anges att en marknadskontrollmyndighet får besluta de förelägganden som behövs för att lagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av radioutrustningsdirektivet ska följas. Ytterligare bestämmelser om marknadskontroll har därefter tillkommit i 11a §. Även i radioutrustningsförordningen finns bestämmelser om marknadskontroll. Det finns därmed redan idag möjlighet att inom befintlig svensk reglering möjlighet för marknadskontrollmyndigheten att följa upp krav som tillkommer inom ramen för radioutrustningsdirektivet. Någon ändring av lag eller förordning bedöms därför inte som nödvändig.

Artikel 44 och 47 – utövande av delegering samt översyn och rapportering

Artikel 44 reglerar kommissionens befogenhet att anta delegerade akter. Artikel 47 reglerar frågor om översyn och rapporteringsskyldighet för medlemsstaterna till kommissionen och för kommissionen till Europaparlamentet och rådet.

Ändringarna i artikel 44 innebär förändringar i delegationsbestämmelserna för kommissionen avseende de ändringar som genomförs i ändringsdirektivet. I artikel 47 görs ett tillägg som innebär en rapportskyldighet för kommissionen till Europaparlamentet och rådet. Ändringarna riktar sig endast till kommissionen och någon lagstiftningsåtgärd anses därför inte nödvändig.

5.2 Skyldigheter för ekonomiska aktörer

Förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om skyldigheter för ekonomiska aktörer i fråga om radioutrustning, när det gäller förvärv av utrustning.

Bedömning: Skyldigheten för ekonomiska aktörer att säkerställa att det vid köp av radioutrustning finns information om huruvida det ingår en laddningsenhet eller inte med hjälp av ett s.k. piktogram bör genomföras i föreskrifter utfärdade av Post- och telestyrelsen.

Skälen för förslaget och bedömningen: Genom ändringsdirektivet införs en ny artikel 3a i radioutrustningsdirektivet. Artikel 3a.1 innebär en ny skyldighet för de ekonomiska aktörerna. Om en ekonomisk aktör erbjuder konsumenter och andra slutanvändare att förvärva den radioutrustning som anges i artikel 3.4 tillsammans med en laddningsenhet, ska dessa också erbjuda en möjlighet att förvärva radioutrustningen utan en laddningsenhet. Syftet är att säkerställa att konsumenter och andra slutanvändare inte tvingas köpa en ny laddningsenhet vid varje köp av en ny mobiltelefon eller liknande radioutrustning. Genom punkt 2 i artikel 3a införs också en skyldighet för ekonomiska aktörer att säkerställa att information om det ingår en laddningsenhet eller inte visas i grafisk form med hjälp av en symbol, ett s.k. piktogram. Hur piktogrammet ska se ut framgår av bilaga till ändringsdirektivet. Av andra stycket i punkt 2 framgår att kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter avseende märkningskraven.

I radioutrustningsdirektivet anges det i artiklarna 10, 12 och 13 ett antal skyldigheter för de ekonomiska aktörerna i form av administrativa krav som dessa ska uppfylla. Artiklarna är uppbyggda så att det inledningsvis allmänt anges vilket ansvar tillverkare, importörer och distributörer har när de släpper ut eller tillhandahåller radioutrustning på marknaden. Därefter anges en rad skyldigheter för respektive aktör.

Skyldigheten för en ekonomisk aktör som erbjuder konsumenter och andra slutanvändare att förvärva radioutrustning tillsammans med en laddningsenhet, att också erbjuda en möjlighet att förvärva radioutrustningen utan en laddningsenhet är ny och behöver genomföras i svensk rätt i den mån det inte finns befintliga bestämmelser som reglerar frågan tillräckligt. De administrativa kraven har genomförts i svensk rätt genom 7 § radioutrustningslagen (prop. 2015/16:93 s. 62). Med hänsyn till att de administrativa kraven är omfattande och detaljerade gjorde regeringen vid införandet av radioutrustningslagen bedömningen att de administrativa kraven bör genomföras i myndighetsföreskrifter (prop. 2015/16:93 s. 34). Av bestämmelsen framgår därför att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldigheter för ekonomiska aktörer i fråga om radioutrustning. Vilka skyldigheter det handlar om anges i form av en punktlista. Den närmare tekniska regleringen avseende dessa skyldigheter finns i PTS föreskrifter (PTSFS 2016:5) om krav m.m. på radioutrustning. Den nuvarande regleringen omfattar inte skyldigheter i förhållande till konsumenter och andra slutanvändares förvärv av radioutrustning. Det finns därför inte någon möjlighet för PTS att med dagens reglering utfärda föreskrifter som

genomför den nya skyldigheten för de ekonomiska aktörerna. Det föreslås därför att ett tillägg görs i 7 § radioutrustningslagen och 6 § radioutrustningsförordningen som innebär att PTS bemyndigas att utfärda föreskrifter som innebär att den nya skyldigheten för de ekonomiska aktörerna kan genomföras i svensk rätt.

I artikel 3a.1 används termen förvärv. När radioutrustningslagen infördes angav regeringen att utgångspunkten för genomförandet av direktivet bör vara så direktivsnära som möjligt när det exempelvis gäller centrala termer och uttryck, såvida inte det finns starka skäl mot detta (prop. 2015/16:93 s. 20). Det föreslås därför att den svenska regleringen använder samma term som används i ändringsdirektivet.

Sammanfattningsvis föreslås det därför att 7 § radioutrustningslagen ändras på så sätt att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om skyldigheter för ekonomiska aktörer i fråga om radioutrustning, när det gäller förvärv av utrustning. Motsvarande ändring föreslås i 6 § radioutrustningsförordningen.

När det gäller skyldigheten för ekonomiska aktörer att enligt artikel 3a.2 säkerställa att information om huruvida det ingår en laddningsenhet eller inte visas med ett piktogram är även det att anse som ett administrativt krav. Av 7 § radioutrustningslagen framgår att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldigheter för ekonomiska aktörer i fråga om radioutrustning när det gäller bl.a. tillhandahållande av bruksanvisningar, säkerhetsinformation, och annan dokumentation eller information om radioutrustning (punkt 7). Av 6 § radioutrustningsförordningen följer att PTS får meddela föreskrifter om skyldigheter för ekonomiska aktörer i fråga om radioutrustning när det gäller sådana skyldigheter (punkt 7). Den närmare tekniska regleringen finns i PTS föreskrifter (PTSFS 2016:5) om krav m.m. på radioutrustning. Bedömningen är därför att de ändringar som följer av ändringsdirektivet bör genomföras i föreskrifter utfärdade av PTS. Någon lagstiftningsåtgärd anses därför inte nödvändig.

6 Ikraftträdande

Förslag: De föreslagna ändringarna ska träda i kraft den 28 december 2023.

Skälen för förslaget: Enligt artikel 2 i ändringsdirektivet ska medlemsstaterna senast den 28 december 2023 anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet. Förslaget bör därför träda i kraft vid denna tidpunkt.

Det bedöms inte finnas något behov av övergångsbestämmelser.

7 Konsekvensanalys

Bedömning: De ändringar i radioutrustningsdirektivet som genomförs i fråga om en ny gemensam standard för laddningsdon, ett ökat informationskrav och möjligheten att förvärva radioutrustning utan en laddningsenhet bedöms stärka konsumentnyttan och minska det elektroniska avfallet. Ändringarna kan dock förväntas leda till ökade kostnader, i första hand i en inledande fas, för de ekonomiska aktörerna.

Skälen för bedömningen

Konsekvenser för användarna

De förändringar som genomförs i form av en gemensam standard för laddningsdon för vissa typer eller klasser av radioutrustning i form av USB typ C och ett gemensamt kommunikationsprotokoll kan förväntas leda till en ökad bekvämlighet för konsumenterna och andra slutanvändare. Det beror på att konsumenterna nu endast kommer att behöva förhålla sig till en standard för laddningsdon. Även de förändringar som innebär att information om huruvida en laddningsenhet ingår eller inte vid nyförvärv av radioutrustning och om laddningskapacitet väntas leda till förenklingar och ökad bekvämlighet för konsumenterna.

Konsekvenser för de ekonomiska aktörerna

Införandet av en gemensam standard för radioutrustningens laddningsdon bör medföra en viss initial ökning av kostnader för, i första hand, tillverkare av radioutrustning som inte har USB typ C som standard för utrustningens laddningsdon. Den omständigheten att vissa klasser eller kategorier av radioutrustning ska tillhandahållas även utan någon laddningsenhet kan även medföra ökade kostnader för tillverkarna särskilt i de fall nya förpackningar och förpackningsmetoder behöver tas fram. Utöver tillverkarna har även importörerna och distributörerna av radioutrustning skyldigheter i form av bl.a. utökade informationskrav. De nya informationskraven innebär att ytterligare administrativa uppgifter tillkommer, vilka får anses vara av begränsad omfattning och därmed få begränsade ekonomiska konsekvenser för de ekonomiska aktörerna.

Effekter för miljön

Europaparlamentet uppskattar att 11 000 ton elektriskt avfall skapas av slängda och oanvända laddare varje år i EU. Genom att införa en gemensam standard för laddningsdon och möjligheten att förvärva radioutrustning utan laddningsenhet är det troligt att de konsumenterna och andra slutanvändare som redan har en laddningsenhet väljer radioutrustning utan en laddningsenhet när de köper nytt. Det minskar mängden laddningsenheter som produceras vilket minskar utvinningen av råvaror och sammankopplade koldioxidutsläpp. Genom den gemensamma standarden på laddningsdon kan en och samma laddningsenhet användas för att ladda flera olika typer av radioutrustning, vilket minskar antalet laddningslösningar på marknaden och därigenom behovet av flera olika laddningsenheter och i förlängningen minska det elektroniska avfallet.

Offentligfinansiella effekter

Förslagen bedöms inte leda till några offentligfinansiella effekter.

Konsekvenser för myndigheter och domstolar

Förslaget innebär att PTS i viss mån kommer att få ökade kostnader för att ta fram nya föreskrifter och ett utökad tillsynsområde. De ökade kostnaderna för PTS bedöms rymmas inom PTS befintliga ekonomiska ramar.

Förslaget bedöms inte påverka antalet mål i de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Övriga konsekvenser

Förslagen bedöms inte påverka den kommunala självstyrelsen, brottsligheten, det brottsförebyggande arbetet, jämställdheten mellan män och kvinnor, sysselsättningen och den offentliga servicen i olika delar av landet eller möjligheten att nå de integrationspolitiska målen.

8 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i radioutrustningslagen (2016:392)

7 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldigheter för ekonomiska aktörer i fråga om radioutrustning, när det gäller

1. registrering av utrustning,
2. teknisk dokumentation,
3. bedömning av överensstämmelse,
4. EU-försäkran om överensstämmelse,
5. märkning av utrustning,
6. skadeförebyggande arbete,
7. tillhandahållande av bruksanvisningar, säkerhetsinformation och annan dokumentation eller information, och
8. *förvärv av utrustning.*

Genom paragrafen bemyndigas regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldigheter för ekonomiska aktörer. Skyldigheterna syftar till att säkerställa att radioutrustning som släpps ut eller tillhandahålls på marknaden uppfyller de väsentliga kraven.

Ändringen innebär att en ny *åttonde punkt* läggs till i paragrafen. Med stöd av denna blir det möjligt att bl.a. meddela föreskrifter avseende vilka skyldigheter ekonomiska aktörer har när det gäller konsumenter och andra slutanvändares förvärv av radioutrustning. Hit hör t.ex. kravet att om en ekonomisk aktör erbjuder konsumenter och andra slutanvändare att förvärva radioutrustning tillsammans med en laddningsenhet ska den ekonomiske aktören även erbjuda möjligheten att förvärva utrustningen utan laddningsenhet.

Bestämmelsen genomför artikel 3a.1 i Europaparlamentet och rådet direktiv 2014/53/EU om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av radioutrustning och om upphävande av direktiv 1999/5/EG.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2022/2380

av den 23 november 2022

om ändring av direktiv 2014/53/EU om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av radioutrustning

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Ett av syftena med Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/53/EU ⁽³⁾ är att säkerställa en välfungerande inre marknad. Enligt artikel 3.3 a i det direktivet är ett av de väsentliga krav som radioutrustning måste uppfylla att den samverkar med tillbehör, i synnerhet gemensamma laddare. I direktiv 2014/53/EU anges i detta sammanhang att driftskompatibilitet mellan radioutrustning och tillbehör såsom laddare förenklar användningen av radioutrustning och minskar onödigt avfall och onödiga kostnader och att det är nödvändigt att utveckla en gemensam laddare för särskilda kategorier eller klasser av radioutrustning, framför allt för konsumenter och andra slutanvändare.
- (2) Sedan 2009 har ansträngningar gjorts på unionsnivå för att begränsa fragmenteringen av marknaden för laddningsgränssnitt för mobiltelefoner och liknande radioutrustning. Även om de frivilliga initiativ som tagits nyligen har medfört en ökad enhetlighet mellan laddningsenheter, som är den externa strömförsörjningsdelen av laddare, och en minskning av antalet olika laddningslösningar på marknaden uppfyller dessa initiativ inte helt unionens politiska mål att säkerställa konsumenternas bekvämlighet, minska det elektroniska avfallet och undvika en fragmentering av marknaden för laddningsenheter.
- (3) Unionen har åtagit sig att främja en effektiv resursanvändning genom att gå över till en ren, cirkulär ekonomi genom sådana initiativ som Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/19/EU ⁽⁴⁾ och mer nyligen genom införandet av den europeiska gröna given, som fastställs av kommissionen i dess meddelande av den 11 december 2019. Det här direktivet syftar till att minska mängden elektroniskt avfall som genereras vid försäljning av radioutrustning och minska utvinningen av råvaror och koldioxidutsläppen från produktion, transport och bortskaffande av laddare, och därigenom främja en cirkulär ekonomi.

⁽¹⁾ EUT C 152, 6.4.2022, s. 82.

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 4 oktober 2022 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 24 oktober 2022.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/53/EU av den 16 april 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av radioutrustning och om upphävande av direktiv 1999/5/EG (EUT L 153, 22.5.2014, s. 62).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/19/EU av den 4 juli 2012 om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning (WEEE) (EUT L 197, 24.7.2012, s. 38).

- (4) I kommissionens handlingsplan för den cirkulära ekonomin som fastställs i dess meddelande av den 11 mars 2020, presenteras initiativ för produkternas hela livscykel med inriktning på deras utformning, främjande av processer för den cirkulära ekonomin, främjande av hållbar konsumtion och som syftar till att säkerställa att de resurser som används bevaras i unionens ekonomi så länge som möjligt.
- (5) Kommissionen slutförde en konsekvensbedömning som visade att den inre marknaden inte utnyttjar sin fulla potential eftersom den fortsatta fragmenteringen av marknaden för laddningsgränssnitt och kommunikationsprotokoll för laddning av mobiltelefoner och annan liknande radioutrustning leder till bristande bekvämlighet för konsumenterna och en ökning av elektroniskt avfall.
- (6) Driftskompatibilitet mellan radioutrustning och tillbehör, såsom laddare, hämmas eftersom det finns olika laddningsgränssnitt för vissa kategorier eller klasser av radioutrustning som använder trådbunden laddning, såsom handhållna mobiltelefoner, datorplattor, digitalkameror, hörlurar eller headset, handhållna videospelskonsoler, bärbara högtalare, läsplattor, tangentbord, datormöss, bärbara navigeringssystem, öronsnäckor och bärbara datorer. Dessutom finns det flera typer av kommunikationsprotokoll för snabb laddning för vilka en miniminivå för prestanda inte alltid garanteras. Till följd av detta krävs unionsåtgärder för att främja en gemensam grad av driftskompatibilitet och tillhandahållande av information till konsumenter och andra slutanvändare om radioutrustningens laddningsegenskaper. Det är därför nödvändigt att i direktiv 2014/53/EU införa lämpliga krav avseende kommunikationsprotokoll för laddning, laddningsgränssnitt dvs. laddningsdon, för vissa kategorier eller klasser av radioutrustning, samt avseende den information som ska lämnas till konsumenter och andra slutanvändare om laddningsegenskaperna hos dessa kategorier eller klasser av radioutrustning, såsom information om den minimala och maximala effekt som krävs för att ladda radioutrustningen. Den minimala effekten bör uttrycka summan av den effekt som krävs för att hålla radioutrustningen i drift och den effekt som krävs för att batteriet ska börja ladda. Den maximala effekten bör uttrycka summan av den effekt som krävs för att hålla radioutrustningen i drift och den effekt som krävs för att uppnå högsta laddningshastighet.
- (7) Avsaknaden av harmonisering av laddningsgränssnitten och kommunikationsprotokollen för laddning kan leda till betydande skillnader mellan medlemsstaternas lagar och andra författningar eller praxis när det gäller driftskompatibilitet mellan mobiltelefoner och liknande kategorier eller klasser av radioutrustning och deras laddningsenheter, och när det gäller tillhandahållandet av radioutrustning utan laddningsenheter.
- (8) Storleken på den inre marknaden för uppladdningsbara mobiltelefoner och liknande kategorier eller klasser av radioutrustning, spridningen av olika typer av laddningsenheter för sådan radioutrustning, bristande driftskompatibilitet mellan radioutrustning och laddningsenheter och den betydande gränsöverskridande handeln med dessa produkter kräver kraftfullare lagstiftningsåtgärder på unionsnivå, snarare än på nationell nivå eller frivilliga åtgärder, för att den inre marknaden ska fungera smidigt, samtidigt som man säkerställer konsumenternas bekvämlighet och minskar miljöavfallet.
- (9) Det är därför nödvändigt att harmonisera laddningsgränssnitten och kommunikationsprotokollen för laddning för specifika kategorier eller klasser av radioutrustning som laddas genom trådbunden laddning. Det är också nödvändigt att skapa en grund för anpassning till den eventuella framtida vetenskapliga och tekniska utvecklingen eller marknadsutvecklingen, som kommer att övervakas kontinuerligt av kommissionen. I synnerhet bör införandet av en harmonisering av laddningsgränssnitt och kommunikationsprotokoll för laddning också beaktas i framtiden med avseende på radioutrustning som kan laddas på något annat sätt än genom trådbunden laddning, inbegripet laddning genom radiovågor (trådlös laddning). Dessutom bör inbegripande av ytterligare kategorier eller klasser av radioutrustning som laddas genom trådbunden laddning systematiskt beaktas i samband med en framtida anpassning av de harmoniserade laddningslösningarna, förutsatt att det är tekniskt möjligt att integrera de harmoniserade laddningslösningarna inom sådana ytterligare kategorier eller klasser av radioutrustning. En sådan harmonisering bör sträva mot målet att säkerställa konsumenternas bekvämlighet, minska miljöavfallet och undvika en fragmentering av marknaden mellan olika laddningsgränssnitt och kommunikationsprotokoll för laddning samt mellan initiativ på nationell nivå som kan orsaka handelshinder på den inre marknaden. Syftet med den framtida anpassningen av harmoniseringen av laddningsgränssnitten och kommunikationsprotokollen för laddning bör vara att fortsätta att sträva efter att uppnå dessa mål genom att säkerställa att den omfattar de lämpligaste tekniska lösningarna för laddningsgränssnitt och kommunikationsprotokoll för laddning för alla typer av laddningssätt. De harmoniserade laddningslösningarna bör återspegla den lämpligaste kombinationen av marknadsacceptans och uppfyllande av målen att säkerställa konsumenternas bekvämlighet, minska miljöavfallet och undvika marknadsfragmentering. Relevanta tekniska standarder som uppfyller dessa mål och som har utvecklats på europeisk eller internationell nivå bör i första hand användas när det gäller att välja ut sådana laddningslösningar. I undantagsfall,

där det finns ett behov av att införa, lägga till eller ändra en befintlig teknisk specifikation i avsaknad av allmänt tillgängliga europeiska eller internationella standarder som uppfyller dessa mål, bör kommissionen kunna fastställa andra tekniska specifikationer, förutsatt att dessa tekniska specifikationer har utarbetats i enlighet med kriterierna om öppenhet, samförstånd och insyn och att de uppfyller kraven på neutralitet och stabilitet enligt bilaga II till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012⁽⁹⁾. Alla berörda intressenter inom sektorer som är representerade i kommissionens expertgrupp för radioutrustning måste involveras i processen under hela anpassningen av harmoniserade laddningslösningarna.

- (10) En sådan harmonisering skulle dock vara ofullständig om den inte kombinerades med krav avseende den kombinerade försäljningen av radioutrustning och dess laddare och den information som tillhandahålls till konsumenter och andra slutanvändare. En fragmentering av medlemsstaternas strategier när det gäller saluföring av de berörda kategorierna eller klasserna av radioutrustning och deras laddningsenheter skulle hämma den gränsöverskridande handeln med dessa produkter, till exempel genom att ålägga ekonomiska aktörer att ompaketera sina produkter beroende på i vilken medlemsstat produkterna ska levereras. Detta skulle i sin tur leda till ökad olägenhet för konsumenterna och generera onödigt elektroniskt avfall, vilket skulle upphäva fördelarna med harmoniseringen av laddningsgränssnittet och kommunikationsprotokollen för laddning. Det är därför nödvändigt att införa krav för att säkerställa att konsumenter och andra slutanvändare inte tvingas köpa en ny laddningsenhet vid varje köp av en ny mobiltelefon eller liknande radioutrustning. Separat försäljning av laddningsenheter respektive försäljning av radioutrustning bör ge konsumenter och andra slutanvändare hållbara, tillgängliga, attraktiva och bekväma valmöjligheter. Med utgångspunkt i erfarenheterna från tillämpningen av kraven, de framväxande marknadstrenderna och den tekniska utvecklingen bör kommissionen överväga att utvidga kravet på att tillhandahålla laddningsenheter tillsammans med radioutrustning till att även omfatta kablar och/eller att göra separat tillhandahållande obligatoriskt i syfte att säkerställa att målen att säkerställa konsumenternas bekvämlighet och minska miljöavfallet eftersträvas så effektivt som möjligt. För att säkerställa att sådana krav är effektiva bör konsumenter och andra slutanvändare få nödvändig information om laddningsegenskaper när de köper en mobiltelefon eller liknande radioutrustning. Ett särskilt piktogram skulle göra det möjligt för konsumenter och andra slutanvändare att före köpet avgöra om en laddningsenhet ingår i radioutrustningen eller inte. Piktogrammet ska vara synligt vid alla former av tillhandahållande, inklusive distansförsäljning.
- (11) Det är tekniskt möjligt att definiera USB typ C som gemensamt laddningsdon för de relevanta kategorierna eller klasserna av radioutrustning, särskilt eftersom de redan har kapacitet att integrera ett sådant anslutningsdon. Den USB typ C-teknik som används globalt har antagits på internationell standardiseringsnivå och har införlivats i det europeiska systemet av Europeiska kommittén för elektroteknisk standardisering (Cenelec) genom den europeiska standarden EN IEC 62680-1-3:2021 "Gränssnitt för seriebuss för datakommunikation (USB) – Del 1-3: Gemensamma komponenter – Specifikation för kabel och anslutningsdon USB Typ C®".
- (12) USB typ C är en teknik som redan är vanlig för många kategorier eller klasser av radioutrustning eftersom den tillhandahåller laddning och dataöverföring av hög kvalitet. Laddningsdonet för USB typ C kan, när det kombineras med kommunikationsprotokollet för laddning med strömförsörjning via USB-port, tillhandahålla upp till 100 watts effekt och lämnar därför stort utrymme för vidareutveckling av snabbbladdningslösningar, samtidigt som marknaden får möjlighet att erbjuda apparater med lägre kapacitet som inte behöver snabb laddning. Mobiltelefoner och liknande radioutrustning som stöder snabbbladdning kan ha integrerade funktioner för strömförsörjning via USB-port enligt beskrivningen i europeiska standarden EN IEC 62680-1-2:2021 "Gränssnitt för seriebuss för datakommunikation (USB) – Del 1-2: Gemensamma komponenter – Specifikation för strömförsörjning (USB PD)". Specifikationerna avseende USB utvecklas kontinuerligt. USB Implementers Forum har i detta avseende utarbetat en uppdaterad version av specifikationen för strömförsörjning via USB-port, vilken möjliggör stöd för en effekt på upp

⁽⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 av den 25 oktober 2012 om europeisk standardisering och om ändring av rådets direktiv 89/686/EEG och 93/15/EEG samt av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG och 2009/105/EG samt om upphävande av rådets beslut 87/95/EEG och Europaparlamentets och rådets beslut 1673/2006/EG (EUT L 316, 14.11.2012, s. 12).

till 240 watt. Anpassningar har också gjorts av specifikationen för USB typ C, som utvidgar kraven till att omfatta anslutningsdon och kablar så att de får stöd upp till 240 watt. Därmed kommer radioutrustning som kräver en sådan effektnivå att kunna beaktas för uppförande på förteckningen över radioutrustning som omfattas av detta direktiv.

- (13) När det gäller laddning på annat sätt än genom trådbunden laddning kan olika lösningar utvecklas i framtiden, vilket kan få negativa konsekvenser för driftskompatibiliteten, konsumenternas bekvämlighet och miljön. Även om det är för tidigt att införa särskilda krav för sådana lösningar i detta skede bör kommissionen vidta åtgärder för att främja och harmonisera sådana lösningar för att undvika en fragmentering av den inre marknaden i framtiden.
- (14) Direktiv 2014/53/EU bör ändras så att den omfattar bestämmelser rörande laddningsgränssnitt och kommunikationsprotokoll för laddning. De kategorier eller klasser av radioutrustning som specifikt omfattas av den nya bestämmelsen bör anges närmare i en ny bilaga till det direktivet. Inom dessa kategorier eller klasser av radioutrustning berörs endast radioutrustning som innehåller ett borttagbart eller inbyggt uppladdningsbart batteri. När det gäller digitalkameror omfattar den berörda radioutrustningen alla digitala foto- och videokameror, inklusive actionkameror. Digitalkameror som är utformade uteslutande för den audiovisuella sektorn eller för säkerhets- och övervakningssektorn bör inte omfattas av kravet på att integrera den harmoniserade laddningslösningen. När det gäller örönsäckor beaktas den berörda radioutrustningen tillsammans med det särskilda laddningsetuiet, med tanke på att örönsäckorna på grund av sin särskilda storlek och form sällan eller aldrig är åtskilda från laddningsetuiet. Laddningsetuiet för denna specifika typ av radioutrustning betraktas inte som en del av laddningsenheten. När det gäller bärbara datorer omfattar den berörda radioutrustningen varje dator som är bärbar, inbegripet bärbara datorer, små bärbara datorer, hybriddatorer samt minidatorer.
- (15) Direktiv 2014/53/EU bör också ändras för att införa krav rörande tillhandahållande av vissa kategorier eller klasser av radioutrustning utan laddningsenheter. De kategorier eller klasser av radioutrustning som berörs samt specifikationer avseende laddningslösningarna bör anges i en ny bilaga till det direktivet.
- (16) I direktiv 2014/53/EU föreskrivs vilken information som ska ingå i de bruksanvisningar som åtföljer radioutrustningen och därför bör ytterligare informationskrav införas i den relevanta artikeln i det direktivet. Innehållet i de nya kraven bör anges i den nya bilagan till det direktivet. Viss information bör tillhandahållas i visuell form för alla former av tillhandahållande, inbegripet för distansförsäljning. En särskild märkning som anger specifikationerna avseende laddningskapacitet och kompatibla laddningsenheter skulle göra det möjligt för konsumenterna och andra slutanvändarna att avgöra vilken laddningsenhet som är mest lämplig för att ladda deras radioutrustning. I syfte att tillhandahålla en användbar referens under radioutrustningens hela livscykel bör informationen om specifikationerna avseende laddningskapacitet och de kompatibla laddningsenheterna också ingå i de bruksanvisningar och den säkerhetsinformation som åtföljer radioutrustningen. Det bör vara möjligt att anpassa dessa informationskrav i framtiden för att återspegla eventuella ändringar av märkningskraven, särskilt för laddningsenheter, som kan komma att införas i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG⁽⁶⁾. Dessa informationskrav bör särskilt återspegla utvecklingen av de harmoniserade laddningslösningarna och bör anpassas i enlighet med detta. I detta sammanhang skulle även införandet av ett system med färgkoder kunna övervägas.
- (17) Med beaktande av att importörer och distributörer också kan tillhandahålla radioutrustning direkt till konsumenterna och andra slutanvändarna bör de åläggas skyldigheter som är identiska med dem som gäller för tillverkare i fråga om den information som ska tillhandahållas eller visas. Alla ekonomiska aktörer bör åläggas att uppfylla skyldigheten när det gäller det piktogram som visar huruvida en laddningsenhet ingår i radioutrustningen eller inte när de tillhandahåller radioutrustning för konsumenterna och andra slutanvändarna. Importörer och distributörer kan därför

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter (EUT L 285, 31.10.2009, s. 10).

erbjuda paket som skulle inbegripa radioutrustning och en tillhörande laddningsenhet, även när tillverkaren tillhandahåller sådan radioutrustning utan laddningsenhet, förutsatt att importörerna och distributörerna också erbjuder konsumenterna och andra slutanvändarna möjligheten att förvärva radioutrustningen utan laddningsenhet.

- (18) I direktiv 2014/53/EU fastställs förfarandena för bedömning av överensstämmelse. Det bör ändras för att lägga till hänvisningar till de nya väsentliga kraven. Tillverkare bör därför kunna välja att använda förfarandet för intern tillverkningskontroll för att visa överensstämmelse med dessa nya väsentliga kraven.
- (19) Direktiv 2014/53/EU bör anpassas i enlighet med detta för att säkerställa att de nationella marknadskontrollmyndigheterna förfogar över de förfarandemässiga medel som krävs för att säkerställa efterlevnad av de nya kraven avseende det harmoniserade laddningsgränssnittet och kommunikationsprotokollet för laddning och tillhandahållande av radioutrustning som omfattas av denna harmonisering. I synnerhet bör det införas en uttrycklig hänvisning till bristande överensstämmelse med de väsentliga kraven, som också omfattar de nyligen införda bestämmelserna om specifikationer avseende laddningskapacitet och kompatibla laddningsenheter. Med tanke på att dessa nya bestämmelser är inriktade på interoperabilitet är syftet med denna uttryckliga hänvisning att undvika olika tolkningar av huruvida det förfarande som fastställs i direktiv 2014/53/EU kan inledas även med avseende på radioutrustning som inte utgör någon risk för människors hälsa eller säkerhet eller för andra aspekter av skydd av allmänintresset.
- (20) I direktiv 2014/53/EU fastställs fall av formell bristande överensstämmelse. Med tanke på att detta direktiv innehåller nya krav som är tillämpliga på vissa kategorier eller klasser av radioutrustning bör direktiv 2014/53/EU ändras för att göra det möjligt för de nationella marknadskontrollmyndigheterna att effektivt säkerställa att dessa nya krav efterlevs.
- (21) Direktiv 2014/53/EU bör även ändras för att anpassa de hänvisningar de innehåller till de nya krav som införs genom det här direktivet.
- (22) Det är nödvändigt att säkerställa en minsta gemensam driftskompatibilitet mellan radioutrustning och laddningsenheter för sådan radioutrustning och för att hantera eventuell framtida marknadsutveckling, såsom framväxt av nya kategorier eller klasser av radioutrustning, i förhållande till vilka en betydande fragmentering av laddningsgränssnitten och laddningskommunikationsprotokollen sker, och eventuell utveckling av laddningstekniken. Det är även nödvändigt att återspegla framtida ändringar i märkningskraven, t.ex. för externa nätaggregat eller laddningskablar, eller övrig teknisk utveckling. Befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt bör därför delegeras till kommissionen med avseende på ändring av kategorier eller klasser av radioutrustning och specifikationerna avseende laddningsgränssnitt och laddningskommunikationsprotokoll för var och en av dem och ändring av informationskraven för laddningsgränssnitt och kommunikationsprotokoll för laddning. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning ⁽⁷⁾. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.
- (23) Direktiv 2014/53/EU bör därför ändras i enlighet med detta.
- (24) Ekonomiska aktörer bör ges tillräckligt med tid för att göra de nödvändiga anpassningarna av radioutrustning som omfattas av detta direktiv och som de avser att släppa ut på unionsmarknaden.

(7) EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Direktiv 2014/53/EU ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 3 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 3 första stycket a ska ersättas med

”a) Radioutrustningen samverkar med andra tillbehör än laddningsenheterna för de kategorier eller klasser av radioutrustning som anges i del I i bilaga Ia och som det särskilt hänvisas till i punkt 4 i denna artikel.”

b) Följande punkt ska läggas till:

”4. Radioutrustning av de kategorier eller klasser som anges i del I i bilaga Ia ska vara konstruerad så att den uppfyller de specifikationer avseende laddningskapacitet som anges i den bilagan för den relevanta kategorin eller klassen av radioutrustning.

När det gäller radioutrustning som kan laddas genom trådbunden laddning ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 44 för att ändra del I i bilaga Ia mot bakgrund av den vetenskapliga och tekniska utvecklingen eller marknadsutvecklingen, för att säkerställa en minsta gemensam driftskompatibilitet mellan radioutrustningen och dess laddningsenheter samt för att öka konsumenternas bekvämlighet, minska miljöavfallet och undvika marknadsfragmentering, genom att

a) ändra, lägga till eller ta bort kategorier eller klasser av radioutrustning,

b) ändra, lägga till eller ta bort tekniska specifikationer, inklusive hänvisningar och beskrivningar, med avseende på laddningsdon och kommunikationsprotokoll för laddning, för varje berörd kategori eller klass av radioutrustning.

Kommissionen ska kontinuerligt bedöma marknadsutvecklingen, marknadsfragmenteringen och den tekniska utvecklingen i syfte att identifiera kategorier eller klasser av radioutrustning som kan laddas genom trådbunden laddning och vars införande i del I i bilaga Ia skulle leda till ökad konsumentbekvämlighet och minskat miljöavfall.

Kommissionen ska lägga fram en rapport om den bedömning som avses i tredje stycket till Europaparlamentet och rådet, första gången senast den 28 december 2025 och därefter vart femte år, och anta delegerade akter enligt andra stycket a i enlighet med detta.

När det gäller radioutrustning som kan laddas på andra sätt än genom trådbunden laddning ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 44 för att ändra del I i bilaga Ia mot bakgrund av den vetenskapliga och tekniska utvecklingen eller marknadsutvecklingen, för att säkerställa en minsta gemensam driftskompatibilitet mellan radioutrustningen och dess laddningsenheter samt för att öka konsumenternas bekvämlighet, minska miljöavfallet och undvika marknadsfragmentering, genom att

a) införa, ändra, lägga till eller ta bort kategorier eller klasser av radioutrustning,

b) införa, ändra, lägga till eller ta bort tekniska specifikationer, inklusive hänvisningar och beskrivningar, med avseende på laddningsgränssnitt och kommunikationsprotokoll för laddning, för varje berörd kategori eller klass av radioutrustning.

Kommissionen ska, i enlighet med artikel 10.1 i förordning (EU) nr 1025/2012, och senast den 28 december 2024 begära att en eller flera europeiska standardiseringsorganisationer utarbetar harmoniserade standarder med tekniska specifikationer för laddningsgränssnitt och kommunikationsprotokoll för laddning för radioutrustning som kan laddas på annat sätt än genom trådbunden laddning. I enlighet med förfarandet i artikel 10.2 i förordning (EU) nr 1025/2012 ska kommissionen samråda med den kommitté som inrättas genom artikel 45.1 i detta direktiv. Kraven vad gäller innehållet i de begärda harmoniserade standarderna ska baseras på en bedömning, som ska utföras av kommissionen, av statusen för trådlös laddningsteknik för radioutrustning, som särskilt ska omfatta marknadsutveckling, marknadspenetration, marknadsfragmentering, teknisk prestanda, driftskompatibilitet, energieffektivitet och laddningsprestanda.

När kommissionen förbereder de delegerade akter som avses i denna artikel med avseende på radioutrustning som kan laddas genom trådbunden laddning samt med avseende på radioutrustning som kan laddas på annat sätt än genom trådbunden laddning ska den ta hänsyn till i vilken utsträckning marknaden godtar de tekniska specifikationer som övervägs och konsumenternas bekvämlighet ökar samt hur stor minskning av miljöavfallet och marknadsfragmenteringen som kan förväntas till följd av sådana tekniska specifikationer. Tekniska specifikationer som bygger på relevanta tillgängliga europeiska eller internationella standarder ska anses uppfylla de mål som anges i föregående mening. Där sådana europeiska eller internationella standarder inte finns, eller där kommissionen på grundval av sin tekniska bedömning fastställer att de inte uppfyller dessa mål på ett optimalt sätt, får kommissionen fastställa andra tekniska specifikationer som bättre uppfyller dessa mål.”

2. Följande artikel ska införas:

”Artikel 3a

Möjlighet för konsumenter och andra slutanvändare att förvärva vissa kategorier eller klasser av radioutrustning utan laddningsenhet

1. Om en ekonomisk aktör erbjuder konsumenter och andra slutanvändare att förvärva den radioutrustning som avses i artikel 3.4 tillsammans med en laddningsenhet, ska den ekonomiska aktören även erbjuda konsumenterna och de andra slutanvändarna möjligheten att förvärva radioutrustningen utan laddningsenhet.
2. Ekonomiska aktörer ska säkerställa att informationen om huruvida en laddningsenhet ingår i den radioutrustning som avses i artikel 3.4 eller inte visas i en grafisk form med hjälp av ett användarvänligt och lättillgängligt piktogram i enlighet med del III i bilaga Ia, när sådan radioutrustning tillhandahålls konsumenter och andra slutanvändare. Piktogrammet ska vara tryckt på förpackningen eller fäst på förpackningen som ett klistermärke. När radioutrustningen tillhandahålls konsumenter och andra slutanvändare ska piktogrammet visas på ett synligt och lättläst sätt och, vid distansförsäljning, nära prisuppgiften.

Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 44 i syfte att ändra del III i bilaga Ia till följd av ändringar av delarna I och II i den bilagan eller framtida ändringar i märkningskraven, eller mot bakgrund av tekniska framsteg, genom att införa, ändra, lägga till eller ta bort grafiska eller textmässiga inslag.”

3. Artikel 10.8 ska ersättas med följande:

”8. Tillverkarna ska säkerställa att radioutrustningen åtföljs av bruksanvisningar och säkerhetsinformation. Bruksanvisningarna ska innehålla de uppgifter som behövs för att använda radioutrustningen på avsett sätt. I denna information ska, i tillämpliga fall, ingå en beskrivning av tillbehör och komponenter, däribland programvara, som möjliggör avsedd funktion hos radioutrustningen. Sådana bruksanvisningar och säkerhetsinformation liksom all märkning ska vara tydliga och lättbegripliga.

Följande uppgifter ska också ingå i bruksanvisningarna i de fall då radioutrustning avsiktligt avger radiovågor:

- a) Det eller de frekvensband där radioutrustningen arbetar.

- b) Den maximala radiofrekvenseffekt som överförs inom det eller de frekvensband där radioutrustningen arbetar.

När det gäller radioutrustning som avses i artikel 3.4 ska bruksanvisningarna omfatta information om de specifikationer som avser radioutrustnings laddningskapacitet och de kompatibla laddningsenheterna, i enlighet med del II i bilaga Ia. När tillverkare tillhandahåller sådan radioutrustning till konsumenter och andra slutanvändare ska informationen inte bara ingå i bruksanvisningarna, den ska också visas på en etikett, i enlighet med del IV i bilaga Ia. Etiketten ska vara tryckt på förpackningen eller fäst på förpackningen som ett klistermärke. Om det inte finns någon förpackning ska klistermärket med etiketten vara fäst på radioutrustningen. När radioutrustningen tillhandahålls konsumenter och andra slutanvändare ska etiketten visas på ett synligt och lättläst sätt och, vid distansförsäljning, nära prisuppgiften. Om radioutrustningens storlek eller beskaffenhet inte medger detta ska en etikett tryckas som ett separat dokument som åtföljer radioutrustningen.

De bruksanvisningar och den säkerhetsinformation som avses i första, andra och tredje styckena i denna punkt ska vara på ett språk som lätt kan förstås av konsumenter och andra slutanvändare, enligt vad som fastställts av den berörda medlemsstaten.

Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 44 i syfte att ändra delarna II och IV i bilaga Ia, till följd av ändringar i del I i den bilagan eller som en följd av framtida ändringar i märkningskraven, eller mot bakgrund av tekniska framsteg, genom att införa, ändra, lägga till eller ta bort uppgifter avseende informationen eller grafiska eller skrivna inslag, enligt vad som anges i denna artikel.”

4. I artikel 12.4 ska följande stycke läggas till:

”Importörer ska, när de tillhandahåller radioutrustning som avses i artikel 3.4 till konsumenter och andra slutanvändare, säkerställa att

- a) denna radioutrustning visar eller är försedd med en etikett i enlighet med artikel 10.8 tredje stycket,
- b) etiketten visas på ett synligt och lättläst sätt och, vid distansförsäljning, nära prisuppgiften.”

5. I artikel 13.2 ska följande stycke läggas till:

”Distributörer ska, när de tillhandahåller radioutrustning som avses i artikel 3.4 för konsumenter och andra slutanvändare, säkerställa att

- a) denna radioutrustning visar eller är försedd med en etikett i enlighet med artikel 10.8 tredje stycket,
- b) etiketten visas på ett synligt och lättläst sätt och, vid distansförsäljning, nära prisuppgiften.”

6. I artikel 17.2, inledningen, ska orden ”artikel 3.1” ersättas med orden ”artikel 3.1 och 3.4”.

7. Artikel 40 ska ändras på följande sätt:

- a) Rubriken ska ersättas med följande:

”Förfarande på nationell nivå för att hantera radioutrustning som utgör en risk eller inte uppfyller de väsentliga kraven”

- b) Punkt 1 första stycket ska ersättas med följande:

”Om en medlemsstats marknadskontrollmyndigheter har tillräckliga skäl att anta att radioutrustning som omfattas av detta direktiv utgör en risk för människors hälsa eller säkerhet eller andra aspekter av skydd i allmänhetens intresse som omfattas av detta direktiv, eller inte uppfyller minst ett av de tillämpliga väsentliga krav som anges i artikel 3, ska de göra en utvärdering av utrustningen omfattande alla relevanta krav som fastställs i detta direktiv. De berörda ekonomiska aktörerna ska när så krävs samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna i det syftet.”

8. Artikel 43.1 ska ändras på följande sätt:

a) Följande led ska införas efter led f:

”fa) Det piktogram som avses i artikel 3a.2 eller den etikett som avses i artikel 10.8 har inte utformats på ett korrekt sätt.

fb) Den etikett som avses i artikel 10.8 åtföljer inte den berörda radioutrustningen.

fc) Det piktogram eller den etikett som inte är fastsatt eller visas i enlighet med artikel 3a.2 respektive artikel 10.8.”

b) Led h ska ersättas med följande:

”h) Den information som avses i artikel 10.8, EU-försäkran om överensstämmelse, som avses i artikel 10.9 eller den information om restriktioner för ibruktagandet som avses i artikel 10.10 åtföljer inte radioutrustningen.”

c) Led j ska ersättas med följande:

”j) Artikel 3a.1 eller artikel 5 efterlevs inte.”

9. Artikel 44 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 2 ska följande mening föras in efter den första meningen:

”Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 3.4, artikel 3a.2 andra stycket och artikel 10.8 femte stycket ska ges till kommissionen för en period på fem år från och med 27 december 2022.”

b) I punkt 3 ska första meningen ersättas med följande:

”Den delegering av befogenhet som avses i artikel 3.3 andra stycket, artikel 3.4, artikel 3a.2 andra stycket, artikel 4.2, artikel 5.2 samt artikel 10.8 femte stycket får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet.”

c) Följande punkt ska införas:

”3a. Innan kommissionen antar en delegerad akt ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning (*).

(*) EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.”

d) Punkt 5 ska ersättas med följande:

”5. En delegerad akt som antas enligt artikel 3.3 andra stycket, artikel 3.4, artikel 3a.2 andra stycket, artikel 4.2, artikel 5.2 eller artikel 10.8 femte stycket, ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.”

10. I artikel 47 ska följande punkt läggas till:

”3. Senast den 28 december 2026 ska kommissionen lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet om effekterna av möjligheten att förvärva radioutrustning utan laddningsenhet och utan kabel, särskilt med avseende på konsumenternas bekvämlighet, minskat miljöavfall, beteendeförändringar och utvecklingen av marknadspraxis. Rapporten ska vid behov åtföljas av ett lagstiftningsförslag om ändring av detta direktiv för att införa obligatoriskt separation av försäljning av laddningsenheter och kablar respektive försäljning av radioutrustning.”

11. Texten i bilagan till detta direktiv ska införas som bilaga Ia.

Artikel 2

1. Medlemsstaterna ska senast den 28 december 2023 anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den 28 december 2024 för de kategorier eller klasser av radioutrustning som avses i del I punkterna 1.1–1.12 i bilaga Ia, och från och med den 28 april 2026 för de kategorier eller klasser av radioutrustning som avses i del I punkt 1.13 i bilaga Ia.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 3

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 4

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 23 november 2022.

På Europaparlamentets vägnar
R. METSOLA
Ordförande

På rådets vägnar
M. BEK
Ordförande

BILAGA

"BILAGA Ia

SPECIFIKATIONER OCH INFORMATION AVSEENDE LADDNING FÖR VISSA KATEGORIER ELLER KLASSER AV
RADIOURUSTNING

Del I

Specifikationer avseende laddningskapacitet

1. Kraven i punkterna 2 och 3 i denna del ska tillämpas på följande kategorier eller klasser av radioutrustning:
 - 1.1 Handhållna mobiltelefoner.
 - 1.2 Datorplattor.
 - 1.3 Digitalkameror.
 - 1.4 Hörlurar.
 - 1.5 Headset.
 - 1.6 Handhållna videospelskonsoler.
 - 1.7 Bärbara högtalare.
 - 1.8 Läsplattor.
 - 1.9 Tangentbord.
 - 1.10 Datormöss.
 - 1.11 Bärbara navigeringssystem.
 - 1.12 Öronsnäckor.
 - 1.13 Bärbara datorer.
2. De kategorier eller klasser av radioutrustning som avses i punkt 1 i denna del ska, i den mån de kan laddas genom trådbunden laddning,
 - 2.1 vara utrustade med ett don av USB typ C, enligt beskrivningen i standarden EN IEC 62680-1-3:2021 'Gränssnitt för seriebuss för datakommunikation (USB) – Del 1–3: Gemensamma komponenter – Specifikation för kabel och anslutningsdon USB Typ C@', som ständigt ska vara tillgängligt och funktionsdugligt,
 - 2.2 kunna laddas med kablar som uppfyller standarden EN IEC 62680-1-3:2021 'Gränssnitt för seriebuss för datakommunikation (USB) – Del 1–3: Gemensamma komponenter – Specifikation för kabel och anslutningsdon USB Typ C@'.
3. De kategorier eller klasser av radioutrustning som avses i punkt 1 i denna del ska, i den mån de kan laddas genom trådbunden laddning vid spänning högre än 5 V eller ström högre än 3 A eller effekt högre än 15 W,
 - 3.1 integrera strömförsörjning via USB-port, enligt beskrivningen i standarden EN IEC 62680-1-2:2021 'Gränssnitt för seriebuss för datakommunikation (USB) – Del 1–2: Gemensamma komponenter – Specifikation för strömförsörjning (USB PD)',
 - 3.2 säkerställa att eventuella ytterligare laddningsprotokoll möjliggör att den strömförsörjning via USB-port som avses i punkt 3.1 fungerar fullt ut, oavsett vilken laddningsenhet som används.

Del II

Information om specifikationer avseende laddningskapacitet och kompatibla laddningsenheter

När det gäller radioutrustning som omfattas av artikel 3.4 första stycket ska följande information anges i enlighet med kraven i artikel 10.8, och får dessutom göras tillgänglig med hjälp av QR-koder eller liknande elektroniska lösningar:

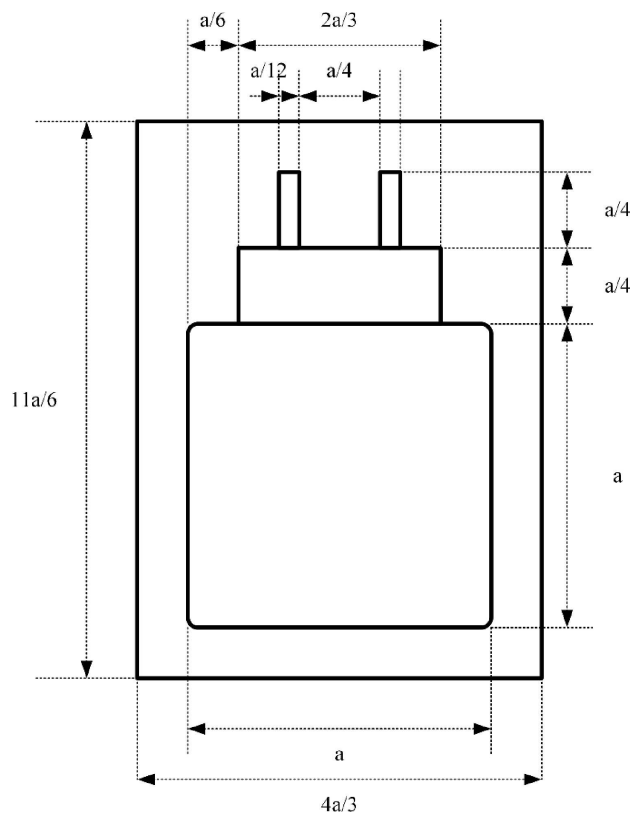
- a) För alla kategorier eller klasser av radioutrustning som omfattas av de krav som anges i del I, en beskrivning av effektkraven för de trådlösa laddningsenheter som kan användas tillsammans med radioutrustningen, inklusive den minsta effekt som krävs för att ladda radioutrustningen och den maximala effekt som krävs för att ladda radioutrustningen i högsta laddningshastighet uttryckt i watt genom att visa texten 'Den effekt som levereras av laddaren måste ligga mellan minst [xx] watt och maximalt [xx] watt, vilket krävs för att ladda radioutrustningen i högsta laddningshastighet'. Antalet watt ska uttrycka den minimala effekt som radioutrustningen kräver respektive den maximala effekt som krävs för att radioutrustningen ska uppnå högsta laddningshastighet.
- b) När det gäller radioutrustning som omfattas av de krav som fastställs i punkt 3 i del I ska en beskrivning av specifikationerna avseende radioutrustningens laddningskapacitet, i den mån den kan laddas genom trådbunden laddning vid spänning högre än 5 V eller ström högre än 3 A eller effekt högre än 15 W, inklusive en angivelse om att radioutrustningen stöder laddningsprotokollet för strömförsörjning via USB-port genom att visa texten 'USB PD-snabbladdning' och en angivelse av eventuella andra laddningsprotokoll som stöds genom att deras namn visas i textformat.

Del III

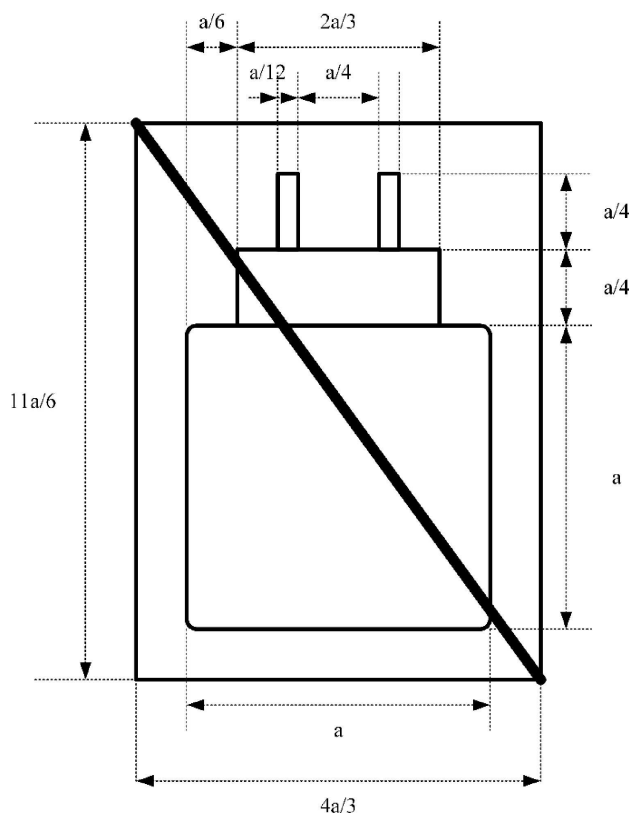
Piktogram som visar huruvida en laddningsenhet ingår i radioutrustningen

1. Piktogrammet ska ha följande format:

1.1 Om en laddningsenhet ingår i radioutrustningen:

1.2 Om en laddningsenhet inte ingår i radioutrustningen:

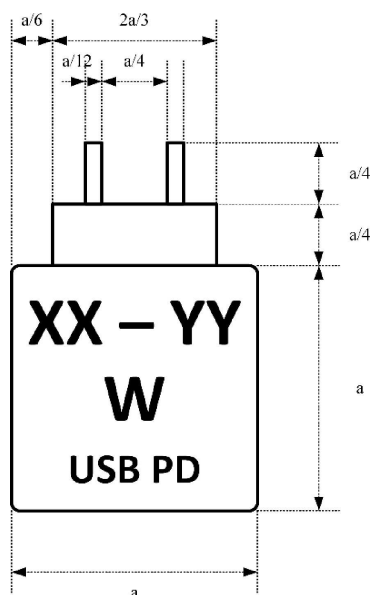

2. Piktogrammet får utformas på olika sätt (t.ex. när det gäller färg, fylld bild eller kontur, tjocklek på linjerna), förutsatt att det förblir synligt och läsbart. Om piktogrammet förminskas eller förstoras ska proportionerna i modellerna i punkt 1 i denna del behållas. Måttet 'a' som anges i punkt 1 i denna del ska vara större än eller lika med 7 mm, oavsett variationen.

Del IV

Etikettens innehåll och format

1. Etiketten ska ha följande format:

2. Bokstäverna 'XX' ska ersättas med den siffra som motsvarar den minsta effekt som krävs för att ladda radioutrustningen, vilket fastställer den minsta effekt som en laddningsenhet måste tillhandahålla för att ladda radioutrustningen. Bokstäverna 'YY' ska ersättas med den siffra som motsvarar den maximala effekt som krävs för att radioutrustningen ska uppnå högsta laddningshastighet, vilket fastställer den effekt som en laddningsenhet åtminstone måste tillhandahålla för att uppnå högsta laddningshastighet. Förkortningen 'USB PD' (USB Power Delivery) ska anges om radioutrustningen stöder detta kommunikationsprotokoll för laddning. 'USB PD' är ett protokoll som åstadkommer den snabbaste överföringen av ström från laddningsenheten till radioutrustningen utan att batteriets livslängd förkortas.
 3. Etiketten får utformas på olika sätt (t.ex. när det gäller färg, fylld bild eller kontur, tjocklek på linjerna), förutsatt att den förblir synlig och läsbar. Om etiketten förminskas eller förstoras ska proportionerna i modellen i punkt 1 i denna del behållas. Måttet 'a' som anges i punkt 1 i denna del ska vara större än eller lika med 7 mm, oavsett variationen."
-